

Bednarzak-Libera, Mirosława

"Kuźnia Młodych Historyków", T. 1 (2004) : [recenzja]

Szkice Podlaskie 13, 257-261

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Kuznia Młodych Historyków”, t. I., Instytut Historii Akademii Podlaskiej, Siedlce 2004, ss. 254.

Na Akademii Podlaskiej ma miejsce w ostatnich latach permanentny rozwój ruchu studenckiego. Na poszczególnych kierunkach powstały koła naukowe np.: na kierunku: chemia – Koło Naukowe Chemików, biologia – Studenckie Koło Naukowe Biologów, historia - Studenckie Koło Naukowe Historyków. Ponadto działają też koła studenckie, którego członkami są studenci różnych wydziałów AP, np.: Międzywydziałowe Studenckie Koło Regionalistów.

Studenci AP zrzeszeni w kołach naukowych starają się aktywnie uczestniczyć w życiu naukowym biorąc m. in. udział w konferencjach naukowych uczelnianych i ogólnokrajowych np. Studenckie Koło Naukowe Historyków w Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych nt. „Studencki ruch naukowy-wyzwania XXI wieku” zorganizowanej w 2002 r. Do materiałów pokonferencyjnych zakwalifikowano wygłoszone tam przez studentów referaty: Rafała Książepolskiego „Zapotrzebowanie na wiedzę innowacyjną w regionie siedleckim w świetle badań nad reklamą prasową”, Adama Przepląty „Wpływ korytarzy transportowych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości na przykładzie południowego Podlasia w latach 1989-1999”, a po II Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych odbytej w 2003 r. referat Marty Zieńczuk „Atrakcyjność regionalnej twórczości ośrodka siedleckiego w warunkach integracji z Unią Europejską”. Członkowie Międzywydziałowego Studenckiego Koła Regionalistów studiujący historię byli nawet współorganizatorami konferencji naukowej nt. „Podlasie w warunkach integracji europejskiej”, gdzie też z referentami nt. „Udział siedleckiego szkolnictwa podstawowego i średniego w programach kulturalno-edukacyjnych Unii Europejskiej w latach 1998-2003” wystąpiła M. Zieńczuk, a A. Skarżyńska mówiła o „Udziale siedleckiego szkolnictwa akademickiego w programach edukacyjnych Unii Europejskiej w latach 1998-2003”.

Niektóre koła naukowe poszerzyły prowadzoną przez siebie działalność o wydawanie własnego pisma. O taką formę pracy wzbogaciło się np. w 2004 r. Studenckie Koło Naukowe Historyków inaugurując t. I ukazywanie się pisma - „Kuznia Młodych Historyków”.

„Kuznia Młodych Historyków” ma być pismem, na łamach, którego redakcja zamierza¹ prezentować dorobek naukowy (artykuły, sprawozdania, recenzje, ciekawe fragmenty prac semestralnych i magisterskich) studentów

¹ W skład kolegium redakcyjnego pisma wchodzi: Anna Biarda, Anna Falba, Katarzyna Konopka, Monika Łagiewka, Kamil Parol, Anna Rybak (redaktor), Daniel Sikorki (sekretarz), Sebastian Trojanowski.

oraz młodych historyków. Kolegium redakcyjne odpowiedzialne za poziom merytoryczny pisma zwraca się w piśmie z propozycją nawiązania współpracy do wszystkich studentów Akademii Podlaskiej, a także innych ośrodków naukowych w kraju i za granicą. Ponadto młodych historyków prowadzących we własnym zakresie prace badawcze, a także absolwentów kierunku historia. „Mamy nadzieję, że nasza inicjatywa spotka się z życzliwym zainteresowaniem zarówno ze strony kół naukowych, studentów jak i młodych historyków, którzy podzielą się nietuzinkowymi pracami z przyszłymi Czytelnikami. Liczymy na owocną współpracę” – czytamy w artykule „Od Redakcji”.

Tom I „Kuźni Młodych Historyków” został podzielony na cztery działy: „Artykuły”, „Recenzje i Omówienia”, „Sprawozdania”, „Z życia Studenckiego Koła Naukowego Historyków i społeczności studenckiej Instytutu Historii”.

W dziale pierwszym pisma Koła zamieszczono artykuły będące fragmentami prac semestralnych z Historii Średniowiecznej Polski napisane pod kierunkiem dr Marii Starnawskiej przez studentów Instytutu Historii Akademii Podlaskiej. Szczegółowo, poprawnie merytorycznie i stylistycznie prezentują one następującą problematykę:

- „Kult świętych w „Kronice Polskiej” Wincentego Kadłubka” (Kinga Łazarska),
- „Zdrada w „Rocznikach” Jana Długosza” (Mariusz Szamański),
- „Hiszpania w „Kronikach Królestwa Polskiego” Jana Długosza” (Marta Mischczuk),
- „Opinia o Rusi, od czasu włączenia do Polski Rusi Halickiej (1387), w „Kronice Jana Długosza” (Magdalena Szamańska),
- „Olgierd i Kiejstut w opinii Długosza” (Jan Romańczuk).

Dział „Artykuły” zawiera też fragmenty referatu nt. „Życie w klasztorach żeńskich w XVIII w. na podstawie żywotów błogosławionej Kingi, błogosławionej Salomei i świętej Jadwigi” wygłoszonego przez studentkę Agnieszkę Serwatkę na X Ogólnopolskim Zjeździe Historyków Studentów na Uniwersytecie Jagiellońskim w dn. 26 marca 2002 r. oraz referatu Katarzyny Konopki nt. „Intelektualne przyjaźnie Stanisława Reszki”, z którym reprezentowała społeczność studencką IH AP na XII Ogólnopolskim Zjeździe Historyków Studentów w Zielonej Górze 23 marca 2004 r..

Opublikowane fragmenty referatów świadczą o dobrym przygotowaniu warsztatowym i merytorycznym wyżej wymienionych studentek.

W „Kuźni...” zamieszczono ponadto artykuły będące fragmentami prac magisterskich obronionych w IH AP. Mirosława Kamecka popularyzuje postać królowej Eleonory Marii Józefy Wiśniowieckiej żyjącej w latach (1653-1697)”. O Marii Kazimierze d’Arquien Sobieskiej można dowiedzieć się z lektury artykułu napisanego przez Agnieszkę Mentecką. Życie rodzin-

ne rodu Czartoryskich opisuje Edyta Słyk. Wymienione artykuły dotyczą zakresu historii nowożytnej interesująco malują obyczajowe i charakterologiczne portrety żon monarchów i rodu magnackiego.

W t. I „Kuźni...” zamieszczono też cztery artykuły z zakresu historii regionalnej napisane przez studentów: Jarosława Masiuka pt. „Ruch neounijny w diecezji siedleckiej”, Mariusza Pawłaka nt. „Ziemiaństwo powiatu siedleckiego w okresie międzywojennym”, Wojciecha Doroszuka - „Społeczeństwo Podlasia w przygotowaniu do wojny 1939 r.”, Anny Biardy nt. „Zagłada Żydów z okolic Mordów podczas II wojny światowej”. Są to cenne artykuły, gdyż popularyzują mało jeszcze znaną problematykę.

Wśród artykułów znajduje się też fragment pracy magisterskiej Wojciecha Nalberskiego omawiający i prezentujący w tabelach produkcję wojskową Radomskiej Fabryki Broni w latach 1922 – 1939.

O historii własnej rodziny a przede wszystkim postaci dziadka - Józefa Olszewskiego artysty rzemieślnika, twórcy witraży szeroko informuje Andrzej Meduniecki w artykule pt. „Przygoda z witrażami Józefa Olszewskiego i jego rodziny”.

W dziale II „Recenzje i omówienia” zamieszczono dwie recenzje.

Anna Tomaszewska zachęca czytelników „Kuźni ...” do lektury książki autorstwa Grzegorza Hryciuka laureata trzeciej nagrody w 1998 r. w konkursie im. Klemensa Szaniawskiego za najlepszą pracę doktorską w dziedzinie nauk historycznych. Jego praca pt. „Polacy we Lwowie 1939-1944. Życie codzienne” przedstawia warunki bytowe, życiowe, kulturalne, polityczne i społeczne, a także skomplikowane stosunki narodowościowe Lwowa i jego mieszkańców w okresie drugiej wojny światowej. Ujawnia wiele nieznanych faktów i wydarzeń, ponieważ powstała w oparciu o bogate źródła, niemieckie, ukraińskie, radzieckie i polskie. Autorka przybliży czytelnikowi Lwów i jego mieszkańców pod okupacją radziecką oraz niemiecką. Nie dokonuje analizy krytycznej książki, gdyż nie zamieszcza żadnych uwag poza wspomnianym streszczeniem jej treści.

O wiele bardziej interesująco zaprezentowana została książka Jerzego Bogdana Cynka „Polskie lotnictwo myśliwskie w boju wrześnieowym”. Autor recenzji - Mariusz Lipnicki – poinformował, że J. B. Cynk należy do grona najważniejszych autorów zajmujących się historią polskiego lotnictwa. Mimo, iż mieszka na stałe w Wielkiej Brytanii to jego prace tam wydane są znane w Polsce. Następnie wymienił on literaturę poświęconą udziałowi polskiego lotnictwa w walkach we wrześniu 1939 r. chronologicznie przybliżając niektóre prace, które poprzedzają recenzowaną książkę J. B. Cynka. M. Lipnicki poinformował o źródłach i materiałach w oparciu, o które powstała książka „Polskie lotnictwo myśliwskie ...”. Szczegółowo omówił poszczególne rozdziały książki wskazując na ważne ustalenia badawcze i formę ich prezentacji przez autora. Z lektury tej recenzji wynika,

że problematyka historii polskiego lotnictwa jest doskonale znana M. Lipnickiemu.

„Sprawozdania” to dział III pisma. Zamieszczono w nim dwa sprawozdania.

Pierwsze z publikowanych sprawozdań informuje o odbytym w Instytucie Historii AP w Siedlcach spotkaniu z byłym żołnierzem AK „Cichociemnym” płk. Stefanem „Starbą” Bałukiem, zorganizowanym 9 stycznia 2003 r. przez Studenckie Koło Naukowe Historyków AP. W jego trakcie studenci wysłuchali dwóch odczytów: pierwszy przybliżał działalność „Cichociemnych”, drugi prezentował wkład Polaków w odszyfrowanie maszyny szyfrującej „Enigmy”. Odczyty były ilustrowane zdjęciami, schematami a także ikonografią pochodzącą z prywatnej kolekcji pułkownika. Odczyty wzbudziły zainteresowanie wśród zgromadzonych na sali historyków.

O odbytym w dniach 22 – 25 marca 2004 r. w Zielonej Górze XII Ogólnopolskim Zjeździe Historyków Studentów donosi drugie sprawozdanie. Konferencja ta została zorganizowana przez studentów Instytutu Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego przy wsparciu innych lokalnych instytucji naukowych i studenckich. W obradach uczestniczyło dwadzieścia cztery ośrodki akademickie, ok. 115 osób. Obradowano w dziesięciu sekcjach tematycznych. W obradach sekcji czwartej – Historia XVI-XVIII wieku - z referatem pt. „Intelektualne przyjaźnie Stanisława Reszki” wystąpiła reprezentantka IH AP Katarzyna Konopka.

Z lektury artykułu pt. „Studenckie Koło Naukowe Historyków Akademii Podlaskiej” zamieszczonego w IV dziale „Z życia studenckiego Koła Naukowego Historyków i społeczności studenckiej Instytutu Historii” uzyska czytelnik szeroką wiedzę o aktywności naukowej studentów kierunku historia. Monika Lipka szczegółowo opisuje:

- powstanie Studenckie Koło Naukowe Historyków w 1993 r. w Instytucie Historii i jego rozwój organizacyjny w następnych latach;
- podjętą problematykę badawczą i prowadzone przez Koło badania;
- powstałe w oparciu o prowadzone przez SKNH publikacje, artykuły monograficzne; przeprowadzony sondaż i sporządzoną ankietę; dokumentację fotograficzną wykorzystaną do zorganizowania wystawy fotograficznej „Podróż na Kresy”; zbiór inskrypcji opublikowany w dziele „Korpus Inscriptionum Poloniae”;
- udział członków Koła w spotkaniach naukowych;
- odbyte przez SKNH dwa objazdy naukowe na Ukrainę i powstały w czasie jego trwania bogaty materiał fotograficzny prezentowany na wystawie pt. „Zamki Wołynia i Podola”;
- współpracę prowadzoną z innymi instytucjami;

- pomoc merytoryczną i organizacyjną udzielaną Kołu przez różne osoby i instytucje.

Pismo Studenckiego Koła Naukowego Historyków Akademii Podlaskiej jest starannie wydane. Jest poprawne edytorsko.

„Kuźnia ...” prezentuje umiejętności warsztatowe studentów w zakresie metodologicznym, badawczym, pisarstwa historycznego nabyte w trakcie studiów w Instytucie Historii AP. Upowszechnia szerszemu gronu interesującą i zgłębianą przez studentów problematykę a także informuje o życiu naukowym Studenckiego Koła Naukowego Historyków AP.

Mirosława Bednarzak-Libera Instytut Historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach

Z inicjatywy Klubu wydawniczo-księgarskiego *Siedlce. Kalendarz Osiatrowski* na lata 2001/2002 (opracowanie S. Kordaczak, drukarnia Nowaraj) Siedlce, elementem działalności jest też edycja roczników, składowych w tym roku kilku serii m.in. *Siedlce. Wzrost i upadek. Z dziejów Podlaskia. Język i literatura. Polska. Polacy*, z których wydano już kilkanaście. We wrześniu 1999 roku powstało stałe pismo Klubu – *Forum*. Do tej pory do rąk czytelników dotarło kilkanaście numerów (w tym numer specjalny „OP” jego interdyscyplinarnym periodykiem. Jego redaktorem naczelnym jest Jadwiga Bohatyrowicz, odpowiedzialna również za obsługę na odrębną, wnikliwą recenzję.

W 2001 roku Klub rozpoczął edycję nowej serii wydawniczej, w której wspólnym tytułem *Z dziejów ziemi siedleckiej*. Pierwszy ukazał się pod redakcją w Górnym, a ten symbolicznie jubileusz skłania do wnikliwej oceny merytorycznej wartości wydawnictwa, siłami dowartościwać oraz ewentualnych podjąć przedsięwzięcia dla redakcji i serii.

Wybierając serię naprzód, już w tym miejscu pragnę wyrazić opinie, że jest to wydawnictwo ze wszelkich intencjonalnych, odmiennych warunkach porównawczych, wypełniających wiele luk w regionalistyce podlaskiej. Publikowane na jego łamach wspomnienia, kroniki i dokumenty, istniejące w periodycznych zgrupowaniach, węższych dotychczas niedostępne nowel dla historyków profesjonalnych, wzbogacała w powracający spójność znowu tego typu źródła historycznych, znajdujących się w zasobie historyków, regionalistów, popularyatorów i amatorów historii, nauczycieli – tym samym pogłębiając wiedzę o dziejach siedleckiej podlaskiej „małej Osiatowy”. W takim aspekcie serii *Z dziejów ziemi siedleckiej* są też jej walory dydaktyczno-wychowawcze. Ukazując przeszłość poprzez perspektywę losów autorów, ich rodzin i środowisk, pogłębiają w ten sposób